

14

Знамення доби: народу повертається історія, а історія - правда.

Кожна людина і весь народ погнуть осмислити власні шмири своїми, доступними їм засобами, покладаючись на перекручені кризь себе достовірні історичні факти, на власній досвід пережитого мика на власне розуміння добра, зла. Осмислити намети: що ми знами відбулося в ці страшні намети історії. Сьогодні стоїмо перед фактами, що мільйони людських життів забрав катівський підступно задуманий голодомор на Україні в 1932-1933 роках.

Народився я і зростаю в селі Турки, у бідній багатодітній сім'ї, нас у батьків було шестеро. Батьки працювали в колгоспі з ранку до вечора, без вихідних, щоб виробити трудові, і заробити для сім'ї яких небудь карків, щоб нас прогодувати. Все, що у нас було і зерно пшеники, картоплю, квасолю, все позабирали в колгосп, а потім часом як подили до нас (да і в котиний двір) спеліми створили каші, які миширили усюди, по всіх закутках чи не давали ми як чого-небудь.

У нашій сім'ї залишилися всі шеві, бо жог і тинко було, але спасома нас корова, мало-кал перебували голод. Чорови по селі врипували багато ешеї.

Під час голоду ми знали смак всіх шевків, трав та істівних квіток, шавель - це було велике шастя. Сушили ми змишу каші, шу

шматки. Замість чаю була юшка, підфар-
бована буряком.

У нас від діда зашматилися швенські корня,
то мати висунула шматки з картоплі,
батько знає на торнак шукати, вірніше тешко-
коричневої маси, із якої пекли шматки, або
варили якусь там бурду, їсти її було не
можливо, але шукати. На торнак маємо
підніжно, бо їх суворо заборонялось мати,
то батьки завжди перекобували торнак як
моши.

Це все згадувати дуже важко, кога це
було давило, батьки, сестри, брати вми
повишрали. Підходить в іншій світ
покаїння, яке пережили народомор 1932-1933 років,
але хто як живий, буде переказувати
ці страшні події дітям, онукам, правнучкам,
і махай більше нікто і ніколи не знає
тих страждань, які пережили ми...

Семіон Андрій Михайлович - 12.10.1920 р.н.
с. Бірки
Любешівський район
2018 р.